

[Indenrigs- og boligministeren.]

gang, som altså driver de ærede forslagsstillere til at stille forslag om en særlig støtte til det sociale byggeri, måtte det vel være udfra det synspunkt, at udviklingen har ført til en stagnation af det sociale byggeri. At udviklingen har ført til, at alle former for byggeri har fået vanskeligere vilkår, ved vi, men har udviklingen i særlig grad ført det sociale byggeri ud i sådanne forhold, at det har måttet opgave at blive ved med at producere bygninger eller i hvert fald opgive i højere grad end andre? Efter min mening vil en sådan vurdering vise os, at det er nødvendigt at støtte det private byggeri stærkere, end det hidtil er sket, fordi det er indenfor det private byggeris område, den største tilbagegang har vist sig.

Jeg nærer den anskuelse, at en fuld udnyttelse af landets byggekapacitet kun er mulig ved, at det private boligbyggeri gendindsettes i den stilling, det tidligere har haft i boligproduktionen, således at det får lov til at gøre en væsentlig del af dagens gerning. Jeg har nu engang den mening, at det burde have lov til at udføre den væsentligste del af dagens gerning på dette område, men da vi jo skal forlige os, vil jeg nøjes med at sige, at en væsentlig del af opgaven må løses af de private byggekrafter.

Der er mange grunde, der taler for at vælge netop det private byggeri som det, staten i øjeblikket må vise en særlig interesse. Jeg mener f. eks., at man kun får inddraget den økonomiske egeninteresse ved at arbejde med det private byggeri. Jeg tror ikke, at vi overhovedet når at mestre priserne og prisudviklingen i byggeriet, hvis det ikke lykkes os at få den økonomiske egeninteresse i højere grad inddraget også på byggeområdet.

Jeg kan derfor af principielle grunde ikke tiltræde det socialdemokratiske forslag om en støtte, der ensidig tager sigte på det sociale byggeri, og jeg kan — og det er for såvidt det vigtigste — af statsfinansielle grunde ikke tiltræde, at der nu ydes byggeriet yderligere subsidier i det omfang, som er skitseret i forslaget. Som jeg før sagde, subsidier angriber ikke ondets rod, det må angribes med andre midler og desværre også ubehagelige midler.

Det har glædet mig at se, hvorledes socialdemokratiet dels i sit memorandum, dels ved denne lejlighed er gået ind for, at man i højere grad, end det hidtil har været muligt, fremmer rationaliserede produktionsformer. Jeg deler den opfattelse, at her ligger en af de linier, som vi bør følge, når vort mål skal være at bringe byggeriets omkost-

ninger ned. Men der er jo megen tradition at overvinde på dette område, uhyre mange vanskeligheder, dels hos mestrene, dels hos arbejdsgivere og arbejdere, og jeg håber derfor at kunne tage socialdemokratiets forslag på dette område som et tilsagn fra fagorganisationerne om, at de ny byggemetoder ikke vil blive modarbejdet på byggepladserne.

Hvad særlig angår spørgsmålet om de bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger, som den ærede ordfører med rette har rejst, erkender jeg, at de i mange tilfælde har fordyret byggeriet på en mærkbar måde, og jeg vil gerne her give tilsagn om at tage hele dette spørgsmål op til en nøjere prøvelse endnu en gang for at se, om det ikke er muligt at lempe noget på civilforsvarsstyrelsens og civilforsvarslovens strenge krav til bygningsmæssige sikkerhedsforanstaltninger.

Iøvrigt glæder det mig især at konstatere den interesse, som man fra socialdemokratisk side viser det social-filantropiske byggeri i dette lovforslag. Her er, som jeg sagde før, angivet netop den måde, hvorpå vi kan billiggøre lejen efter lejerens økonomiske evne. Ganske vist var det ikke med begejstring, forslagsstillerne i sin tid modtog min appel til de sociale selskaber og til kommunerne om en forøget anvendelse af de social-filantropiske lovbestemmelser, men jeg er glad ved, at vi nu er nået så vidt, at vi er enige om, at der her ligger en realitet, et tilbud om en offentlig støtte, som det bør være muligt i højere grad at få ind i byggeriets billede. Jeg tror, man udmærket vel kunne klare sig med de fordelingsregler for tilskuddet til social-filantropisk byggeri, som rummes i den nuværende lovgivning. Jeg er sikker på, at en vidtgående oplysningsvirksomhed og en propaganda ville skabe interesse for social-filantropisk byggeri såvel i kommunerne som blandt private og derved skabe betingelserne for, at de tilskud, der skal skaffes fra kommunernes og fra privat side, også tilvejebringes.

Der er jo ikke blevet udført ret meget social-filantropisk byggeri her i landet. Såvidt jeg husker, udgjorde i det for kort tid siden afsluttede finansår statens samlede tilskud til social-filantropisk byggeri godt og vel 500 000 kr. Jeg kan derimod sige, at der er et omfattende social-filantropisk byggeri i gang nu, især i de større kommuner, og jeg tror, at den dag vil komme og slet ikke er så fjern, da vi også kan interessere hovedstaden og hovedstadskommunerne for social-filantropisk byggeri. I sammenligning med Aarhus, Odense og